

Baltijas Semkopis.

4. gads.

Jelgavā, 24. maijā.

Mašā:
Ar Peelitumu: par gadu 3 rub., par 1/2 gadu 1 r. 60 t.
Bez Peelituma: par gadu 2 rub. par 1/2 gadu 1 r. 10 t.
Par pefuhstšanu ar pastu un latru etsemplari, ween' alga waj ar jeb beš Peelituma, jamatšā 60 kap. par g. un 35 kap. par 1/2 g. Stubinajumus peenem wišās apstelejamas weetas pret 8 kap. par shtu rindinu.

Apstelejams:
Rebalzijas mahjā, Jelgavā, Katolu eelā № 2.
Rihgā: Schilling'a, Kapteina un Lukawa grahmattubodis un pee kopmana Verchenborff, piš, Raktuseelā № 13. Ritās pilsehtās: wišās grahmattubodis.
Nš laurkeem: pee pagasta-walbehm, mahjitajeem, skolotajeem, zc.

№ 21. Lihds ar Baltijas Semkopi ik nedefas isnaht Peelitums ar stahsteem un derigu laika-kawestli; **1878.**
maksā 1 rub. par gadu, 50 kap. par pušgadu.

Wispahriga dala.

Deenwidus-Widsemes wispahlderigas semkopibas-beedribas faru-beedribu litumi.*)

Preekshwahrdi.

Kad Deenwidus-Widsemes wispahlderiga semkopibas-beedriba pehrn 29. augustā Rihgā wispahrigu atklahtu sehdeschanu tureja, tad wina bija ari semneekus, rentineekus un gruntineekus no wiseem tšeh-treem Latweeschu brugu-teešu aprinkeem usajzinajusi, lai tee tā weefi pee sehahs sehdeschanas peedalitos. Labs pulzinsch Latweeschu, Widsemneeki un ari Kursemneeki, bija schim usajzinajumiam paklausijuschji un ihce issazija peemineta šapulze to wehleschanos, lai Deenwidus-Widsemes wispahlderiga semkopibas-beedriba atkantu un palihdjetu, pee winas peederoschas faru-beedribas dibinat, kas muhsu masajahm šaimneezibahm par labu nahtu un ihpashji par šcho usplankšanu ruh-petos. Deenwidus-Widsemes wispahlderiga semkopibas-beedriba neled-shahs, tahdu luhgšchanu paklanit un apsolijahs, litumus šaraksttit, peewee weem tahdas faru-beedribas dibinajamas. Tagad sehš darbs ir pabeigts un Deenwidus-Widsemes wispahlderiga semkopibas-beedriba isfludina šhos litumus wišās Latweeschu awižēs, tur klahm muhsu semkopjus usajzinadama, lai tee šhos litumus pahragrafi pehz paragrasa usmanigi islasa un pahrdoma, ka wini šcha gada rudent, kad us tam no beedribas ihpashji terminsch buhs nolikts un isfludinats, pee us šcho deenu noliktas atklahtas beedribas-sehdeschanas Rihgā war dalibu nemt.

Schin šapulze šanahlfuschee semkopji warehs issazit, waj wini grib šhos litumus tahdus pašchus peenemt, ka tee šaraksttiti un isfludinati, jeb waj tee šche waj tur tahdas pahrgrosišchanas wehlahs; bet Deenwidus-Widsemes wispahlderigai semkopibas beedribai tad buhs šawā kahrtigā sehdeschanā par to janospreesch, waj tee pahrgrosijumi, kas ka wehleschanahs preekščā zelti, war tikt peenemti jeb ne.

Ja šarunas un apspreeschanas weidihš pee laba gala, tad šchee litumi tiks keisariskai Widsemes wispahlderigai un ekonomiskai sozietetei (beedribai) Tehrpatā ar to luhgumu pefuhsttiti, lai wina isgahda preekšč teem Domenuministerijas apstiprinajumu.

Gaidamā šapulze Deenwidus-Widsemes wispahlderiga semkopibas-beedriba dos labpraht waijadfigus isflaidrojumas ik katram, kam tahda paragrasa nosajijums jeb wina šawstarpigais šafars wehl nebuhtu bijis škaidri šaprotams, zaur šawu presidenti.

Jegor v. Eivers.

I. Galwas-beedribas litumi.

(Pehz paragrasa numura šchinis šihmēs [] eestehgtais šaitlis aishahda us pee ta pašcha paragrasa peederoschu nosajijumu faru-beedribu litums).

I. Beedribas wahrds un usdewums.

1. [2] Deenwidus-Widsemes wispahlderiga semkopju-beedriba ir keisariskās Widsemes wispahrigās beedribas nodala preekšč Rihgas-Walmeeras, Zehsu- un Wallas-brugu-teešas aprinkeem un winas

Minetas beedribas preekšneeziba muhs luhguš, lai šcho statutu šawā lapā usnemam. Ka jau pehrn isflaidrots, mehš šcho leetu turam par šwarigu un eewehro-jamu un tadehl mineto luhgumu labpraht ispidam, pee tam ka lehti protams, it ne ka nepahrgrosidami.

Feb.

Rahditajs: Wehl druzina par linu-sehšchanu. Deenwidus-Widsemes wispahlderigas semkopibas faru-beedribu litumi. Politikas pahrstats. Dashedas šinas: no eeshsemehm; wisjaunatas šinas un telegrami. Sadshwe un šiniba: Tagabešš Marotas keisars un wina pirmais ministeris. Waj semkopim ari der tahdu amatu mahžitees; ja der, tahds tad buhtu tas derigalais. Rahds nosautums mums Latweeschem preekšč Wahzu Linse, tahds preekšč Wide? Stubinajumi.

Saimneezibas nodala.

Wehl druzina par linu-sehšchanu.

Mihtais kaimia! „Balt. Semkopja“ šch. g. 14. num. 113. l. p. šawā „druzina par linu-sehšchanu“ Zuhš rāsu un šiltuma truhkumu par teem zehloneem norahdijuschji, kalabad rihta-agrumā sehtee lini šliktaki bijuschji, ne ka pus-deenas laika sehtee. Newaru wis šchim Zuhšu aprahdijumam pilnigi peebeedrotees, jebšchu rāsa tur gluschji beš wainas wis newaid. Zuhšu peedšihwojumeem par rāsmas jeb rāschas ne-išboschanos ir par zehloni šchahda buhšchana: kad preekšč Zuhšu is-eeschchanas us linu-sehšchanu rihta agrumā tanī wafarā bij leetus, jebšchu tikai leetus rāšina nolijusti, tad, ka protams, pa nakti šlapjums wehl ne bij warejis noschuht; tā tad semes wirs-kahrta wehl nebij deesgan šausa, to ik weena sehkla pee is-sehšchanas praša. Tadehl linu-sehšklinaas, issehjot, nokrita us šlapjas semes un sehšklinaas aplipa ar semi. Šchahdu ar semi aplipuschu sehflu Zuhš nu ee-araht: sehklas graudinsch waj nu pawišam nedihga waj, jebšchu us-dihdšis, bija koti wahjšch un nespehzigš. Tur preti tanī lihds pulkst. 10. ne-ee-artašā strehmelitē sehkla lihds ee-arschanaī dabuja pilnigi noschuht un tā ee-arta šinams labi dihgā, auga un augtus nesa. Ne ween no linu-sehšklas, bet ari no ik weenas zitas waram drošchi šazit: ja sehflu, us šlapjas semes is-sehtu, tuhdat ee-arschim, mehš ne kad labas rāschas ne-pee-dšihwofim. To šawā muhschā wistim pee karpeneem jeb tupineem esmu peedšihwojis. Karpenus statot usnahza leetus. Rijas paspahrnē nogaidiju leetas-debesi pahreijam. Tas drihjumā notika. Pehz leetus statiju karpenus tahlak; bet to pamaniju wehlah karpenu dihgšchanas-laikā? Preekšč leetus-debescha isstatitee usdihga un auga, ka labaki newareja wehletees, un rāschā bij ari it teizama; tur preti tee tuhdat pehz leetus-debescha isstatitee karpeni usdihga tikai laizinu wehlah; wina dihgki bij dšeltenī un gluschji beš dšihwibas-spehka un rāschā šinams ari bij ne wišai teizama. No šcha atgadijuma nu jo škaidri redšams, ka nei rihta rāsa nei šiltuma truhkums Zuhšu peedšihwojumā tas nelaimes zehlons, bet tik weenigi ta buhšchana, ka sehklina, us šlapjas semes issehhta, dabuja pirms ta tika ee-arta ar semi aplipt. — Tad wehl buhtu pee linu- un ik weenas zitas sehklas issehšchanas us to jaluhko, waj laiks ir rahms waj wehjains — sehflu issehjot. Šk weena sehklina wehjainā laikā issehhta, atnesihš jo bagatakus angliš, ne ka rahmā laikā issehhta; tā p. peem. reiš issehju meeschus koti labā semē, bet koti rahmā laikā, un wehlah newareju deesgan isbrihnitees, ka biju šawās zeribas tik neganti wihlees; bet tagad manim sehš nelaimes-zehlons gluschji labi šinams, un tadehl wina pawehstiju, lai ari ziti no wina šargato. — Ihpashji linu-sehšchanaī ir wehjains laiks jo derigš.

P. S.

wijas mums jasio, ka ar firsta Gortschakowa atweseloschanos it sek-
migi eet us preekstu; ka Persijas „wisu tehninu tehnisch“ jeb schachs
16. maija Peterburgu atstahjis un to atstahdamus sawu firdi tur at-
stahjis. Tit draudfigi muhsu Keisara-nams sawu augsto weefi usneh-
mis, til brangi winam tas patizis. Starp Kreewiju un Persiju pa-
stahw laba satiskchanahs, kura nu sinams jo stipraki nodibinata. —
Konstantinopoli dumpis pret sultanu gan apspeests, bet us rosehm tas
tomehr nebus, un jehschu winam gandrihs til pat seewu, ka nelaika
Davidam, tad tomehr eepreezeschanas winam til pat mas, ka tam
nabaga dsihwes-zelneekam, kas fanihzis un peefusis issauzahs: „wis
ir nihzigs un tas zilweks nogurst lihds ar wiseem pasauls preekem.“

سلطان محمد الخامس
Marotas Keisars;

Daschadas sinas.

No eekschsemehm.

**Latweescheem preekst winu walodas Tehrpatas uni-
wersitetē ir atkal lektors!** Tehrpatas „Jaunā awise“ sino, ka
uniwersitetes padome sawā sehdeschanā, 12. maija, lihds schim
brihwā bijuschā Latweeschu walodas lektora weetā eewehlejusi
Zehkabu Lautenbachu, kas lihds schim teologiju studeerejis.
Ar ihpachu firdspreeku mehš saweem lasitajeem nesam scho preeka-
wehsti. Un preeka-wehstis ta ir wahrda pilnā sinā, jo zaur to, ka minetā
augstskolā, is kuras klehpa mehš fanemam sawus mahzitajus, bakterus,
wirskolotajus, zc., preekst Latweeschu walodas ir atkal mahzitajs
(lektors) eezelts, ne ween atkal ir droshiba un apgalwošana radu-
schahs, ka studenti, kam wehlat sadshiwē ar Latweescheem darischanas,
muhsu walodu, tihru un pehz winas likumeem, spehj eemahzitees un
zaur to sawus amatus jo sekmitgali ispiibit; bet ari muhsu walodai
ir atkal peeschkirta ta teefiba, kas tai peenahfahs: wina wairs naw is-
dsehsta no Tehrpatas augstskolas sinibu ruleem, wina atkal eenem
sawu weetu tur, it ka mehš sadshiwē. —

Bet Tehrpatas uniwrsitetes walde otram kahrtam zaur scho
sawu eewehrojamo darbu ir gaischi peerahbijusi, ka winai naw ais-
daritas ausis preekst Latweeschu tautas taisnahm prafischanahm;*)
wina peerahbijusi, ka wina stahw augsti pahri par weltigahm tauti-
skahm kildahm, — ka wina sawā paspahri pehz teefas un taisnibas

*) Salihdsini to rakstu „Sinās no Tehrpatas,“ „Balt Seml.“ № 40 no 1877. g.

nem wias tautibas, kas no winas ne-issihstoscheem sinibu- un gudri-
bas-awoteem smel.

Wina ir eezehlusi Latwju dehlu par Latweeschu walodas lektori.
Paldees! Schi dahrgā saite saweenos tuwaki Latweeschu tautu ar
Tehrpatas augstskolu, kuras gaisma ari Latweescheem til seelā mehrā
atpibdejusi.

Un Tu, jaunais lektori! Esi firnigi sweizinatā sawā jaunā
mahzibas- un goda-weetā, no mums un no wiseem, kas Latweeschu tau-
tas firdei til tuwu! Mehš sinam, zil gruhst Tawš amats. Domehr
mehš no Taweem publineem muhsu walodas sinā zeram dauds, toti dauds.
Nepeekuhsti, nenogursti, ir kad listena un sadshiwes ausas Tawi aishnem.
Sini, ka jo augstaks foks, jo wairal wehtras to aishnem. **Bet esi**

wina leetweesirs.

osols, kas neluhst, un kad rotas noguruschas, kad firds istwihkusi, kad
fruhst pilna slumju, — tad melle meeru, spehku un zeribu: sinibā un
labā firdsapšina!

Kursemes beedriba pr. bishkopibas 18. maija. I. Ge-
neral-fapulze (sem wihze-presidenta, K. Grünhof'a wadischanas) a)
eezehla sawu presidentu, G. Matheru, par beedribas goda-lozelli, ar
ihsta lozella teefibahm, un peepatureja wiau ari turpmat presidenta
amata; b) (sem G. Mathera wadischanas) peenehma swehtku-programa
komitejas preekshlikumu par schogad swehtdeen, 18. juniā Jelgawā,
Schirkenhöfera dahrsā, isrihkojameem beedribas gada-swehtkeem; atweh-
leja schim noluhkam kreditu ap 200 rubukeem; peenehma preeksh-
likumu, ka schahdi goda-weefi swehtkos usajzinami: 1) Kursemes Gu-
bernatora fgs, 2) Ihstais stahsrahsts E. v. Rummel, 3) Jelgawas
polizejas meistars, 4) mahzitajs Contrabi, 5) Rihgas Latw. beedribas
presidents K. Kalnisch, 6) Jelgawas Latw. farlanā frusta un swehtku-
komitejas preekshneeks, adwotats A. Weberis, 7) „Rihgas Papas“
un „Balt. Wehstu.“ redactors B. Dibriks, un eezehla mineto pro-
grama-komiteju par swehtku-komiteju, ar to teefibu, sawu lozelli Roitu
pehz wajjadshibas pawairot. Schihš komitejas preekshneeziba: Preeksh-
neeks: Auffmanis, wina weetneeks Gulbe L, rakstu weedejs: G. Ma-
thers. c) Nospreeda, ka wihze-presidentis K. Grünhofa f. usajzinamā
scho-wasar Bauškas aprinta drawineekus apmetlet un zaur eeweh-
schanu tur bishkopibu sekmet. No Gubernatora fga (Ruddeema pa-
wehle tureenes polizejahm, lai G. fgam kawelli nerodahs, un minete
drawineeki usajzinami, lai pee preekshneezibas preechahs, ka jehsch-
nas-kahrtu war nosajit. Turpmat pee Wehstmalidides jehsch, lai

Zuhs atskairs pa kreiso roku no Latv. rakstneekem. Ir scho reif Zuhs atkal esat pahrgalwigi darijuschi, tihscham grehkojuschi. Zuhs lamajat „Balt. Semk.“ redaktoru...)

*) Ko neklus, Bertrama f. raksta pehz sawas „dabas pagehreschanas;“ un waj lahdas redaktors warbuht nesmeesees, tad Bertrams to lamā?

Wisjaunakas finans un telegrami.

Jelgawā 23. maijā. Wehl nam divi deenas pagahjuschas, ta ta warena behdu wehste if Berlinē atkaneja: Uf Keisarū Wilhelmū ir par otram lah-gam schauts un Keisars Wilhelmis ir smagi eewainots!

Wilmis ahtēd Keisari. Schoreif noseedsneets esot lahdas mahzits wihrs Dr. Nobeling. Wina mahjokli celsauschotees, lai winu apzeetinatu, septawa wehl geuhti eewainoja

Wehl otrs behdigs atgadijums snojams, tas schinis deenas Pruhsschu waldbibai notizis, proti 19. maijā pee Anglijas krastem sakrehja diwi Pruhsschu brunu fugi topā

Par kongresa sanahschanu jau jo tuwalas finans peenahschas. If Berlinē raksta 22. maijā, ta Wahzijas suhstni tam deend buhschot tam zitam leelwalstihm us-

Atbildoschais redaktors un isdewejs: G. Mather's.

Sludinajumi.

Wez-Beebalgas
labd. beedribā,
otrās wafaras-swehts, 5. jūnijā,
teatris.
Gesahums, tā ar weenu pulstt.
4 p. pusd. Pehz tam weefigs wafars.
(122-2) Irshlotajas.

Linu un pakulu dsijas
preeksch aufchanas
wilnas dsijas preeksch aufchanas
kokwilnas deegus preeksch aufchanas wifōds numurōds un
pehrwēs.
dubultstoffa dahnu mehtelus
uf 7, 8, 9, 10, lihds 15 rubl. gabalā

van Dyk Rihgā
Superphosphat
van Dyk Rihgā
Emilichu eelā.
Claytona
Iokomobiles u. luk. mash. s.
Packard
superfossati

Talsōs
Labalās isfaptes un isfaptes-bru-
zellus tā ari tahs loti mihletas spōschās
gustehrandu- isfaptes, sanehma leelā
wairumā un pahrbot par pamasina-
tahm jenahm tehrandu-pretschu
b adē no **G. F. Schwarz,** senat
J. R. Geing.

wisjaunakas modes pawafaras mehtelus no zelastina un
lamgarndrehbes uf 16, 18, 20 lihds 38 rubl. gabalā pawafaras
schaketes wisjaunakōds fasonōds uf 14, 16, 18, lihds
26 rubl. gab. leetus mehtelus leelā iswehlē un jaunakōds
fasonōds uf 8, 9, 10, lihds 22 rubl. audēklus leelā iswehlē
par lehteem zeneem pahrdod.

Zeenijamai publicai laipnigi finan-
daram, ta if Anglijas dabujahm fugi ar
pahstamū un titlab Widemē tā ari
Kursemē par labu slawetu

„Langdales superfossatu“
un pahrdotam wairumā un masumā par
lehtato zenu.

Muhsu superfossats stahw tā ar ween
apatsch Rihgas politehnilas ismelleechanas
stanzijas, tadeht latrs pirzejs war bef
tahdas matkas list ispromet, waj pateer
tahds saturs, tā no mums teel galwōts;
tapat latram, tas leel promet, teel no
politehnilas ar pasti ispromeschanas
leeziba peehstita. [105-5]

Zeenijamai publicai zaur scho pade-
wigi daru sinamu, ta es otrdeen, 16. maijā
sch. g.

P. Jerchendorffs
Ralku un Schluhnu eelu stuhrt N° 13
Rihgā.

Brahl Martinsoni,
aarat J. Martinson, pee Widemneeta,
Peterburgas Mhr-Nigas Ralku-eelā Nr. 8.

Jelgawā pastes-eelā N° 4,
esmu estaisijs tabakas, zigarū, pa-
pirosu-magasini is wisislawetato fab-
ritu isstrahdajumeem.
Ar augtzeenibu
Jean Stern.

Ruston Proktora
Iokomobiles un lukamas mashines, Rauschenbacha stiftu-lukamas ma-
schines, Buckey & Wuda plaujamas mashines, wehtijamas, hehseku
un wehl zitas mashines, arklus un arflu-dafas,
augstgradigus superfossatus un kali-mehslus r. sem politehnilas pah-
raudsischanas stanzijas kontroles pahrdod.
Ziegleris un beedris.
Rihgā, Ralku eelā N° 6.

F. W. Brahmman
Rihgā.
Ritolai-eelā bialus strehneeku dahrsam,
lehgeris un isstahde
no wisabas fortes.
semk. mashinehm un rihkeem.
Superfossati un ma-
schinu eka.
[93-0]

Muhrneefa gipsi,
sarkanus un glaseeretus
trahns podus
peebahwā **J. C. Zelms.**
(107-3) Rihgā, Palejas-eelā N° 9.

Wez-Beebalgā
Zeen. publicai daram sinamu,
ta esam sawu pretschu-bodi uf
Lihbeeschu-koogu pahrschulschu
un tam paschā weeta ari spirta-pahr-
doschannu atwehruschu.
A. Vaulits un J. Dindens.
(123-2)

skolotajs
Wartneeku pilsmuichas pagastam ir tahds
wajadhsigs, tas Wallas draudses-skolotaju
feminara eshamenu notizis; tadeht schi
pagasta-walde usajina skolotaju, kas scho
weetu gribetu penem, wehslatnis lihds 1.
julijam s. g. pee schejeenes pagasta-wezātā
peteitees.
Burtneeku pils pag. namā, 4. maijā
N° 173. 1878.
(116-3)

„Balt. Semkopies“ no 1875, 1876
uu 1877. gada
ir dabujams un mafsā:
fipri eseests: 1875. gada-gahjeens 1 r. 20 t.
1876. un 1877. g. gahjeem
ā 1 r. 80 l.
weegli eseesti: titai 1876 un 1877. g. g.
1 rub. 60 tap.